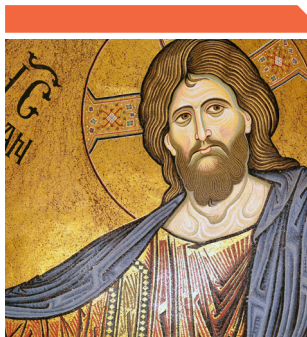

Top 10 Hoogtepunten van Sicilië

Welkom op Sicilië.....	5
Sicilië verkennen.....	6
Hoogtepunten van Sicilië.....	10
Palermo.....	12
Monreale.....	14
Eolische eilanden.....	16
Taormina.....	18
De Etna.....	20
Syracuse.....	24
Noto.....	28
Villa Romana del Casale.....	30
Agrigento en de Valle dei Templi.....	32
Selinunte.....	36

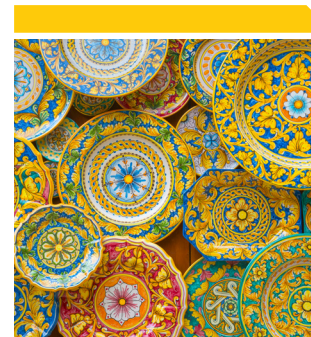
De Top 10 van alles

Historische momenten.....	42
Oudheden.....	44
Heiligdommen en kerken.....	46
Kastelen.....	48
Musea.....	50
Sporen van indringers.....	52
Gebruiken en tradities.....	54
Kunstenaars, schrijvers en componisten.....	56
Dorpen.....	58
Stranden.....	60
Buitenactiviteiten.....	64
Sicilië voor kinderen.....	66
Poppentradities.....	68
Theaters, zalen en podia.....	70
Uitgaan.....	72
Wijn en wijnproducenten.....	74
Siciliaanse gerechten.....	76
Restaurants.....	78
Pasticceria en gelaterie.....	80
Winkelen.....	82
Sicilië zonder portemonnee.....	84
Feesten en processies.....	86

Sicilië van streek tot streek

Palermo.....	90
Noordwest-Sicilië.....	98
Noordoost-Sicilië.....	108
Zuidwest-Sicilië.....	116
Zuidoost-Sicilië.....	124

Wegwijs op Sicilië

Vervoer.....	134
Praktische informatie.....	138
Accommodatie.....	142
Register.....	148
Dankbetuiging.....	157
Nuttige uitdrukkingen.....	159

Binnen de Top 10 zegt een positie niets over kwaliteit of populariteit. Alle items zijn wat dat betreft geheel gelijkwaardig.

Titelpagina, omslag voor en rug *De daken van Cefalù en de Tyrreense Zee*
Omslag achter, vanaf links boven met de klok mee *De historische stad Syracuse aan de Ionische kust van Sicilië; zicht vanaf Taormina bij zonsondergang; de vulkaan Etna; Cefalù; de pittoreske stad Forza d'Agrò, Messina*

De informatie in deze Capitool Top 10 Sicilië wordt regelmatig gecontroleerd en aangepast. Alles is in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de informatie in dit boek bij het ter perse gaan zoveel mogelijk is bijgewerkt. Gegevens zoals telefoonnummers, openingstijden, prijzen, exposities en reisinformatie zijn echter aan veranderingen onderhevig. De uitgever is niet aansprakelijk voor consequenties die voortvloeien uit het gebruik van dit boek.

Welkom op Sicilië

Sicilië is altijd een plek geweest waar culturen en beschavingen kwamen en gingen. De strategische ligging in de Middellandse Zee aan de voet van Italië trok zowel vriend als vijand. Nu is het eiland vanwege de vele oudheden, het prachtige natuurschoon en de kindvriendelijke stranden een ideale en onvergetelijke vakantiebestemming. Met deze Top 10-gids kunt u het eiland naar hartelust verkennen.

Door de eeuwen heen was Sicilië een deel van het Griekse Rijk, een Romeinse provincie, een Byzantijns bolwerk, een Arabisch kalifaat, een Normandisch koninkrijk, een pion voor Spanje en de Bourbons, en uiteindelijk een deel van het eengeworden Italië. De resten van toen zijn nog steeds zichtbaar, maar inmiddels heeft het eiland een sterke eigen identiteit ontwikkeld – zo sterk dat de Duitse schrijver Johann Wolfgang von Goethe zei: 'Italië zonder Sicilië laat geen enkele indruk in de ziel achter. Hier begint alles'.

Ook nu nog begint het hier: het grootste eiland in de Middellandse Zee is een explosie van kleur en eigenaardigheden die zowel verleidelijk als verbijsterend zijn. Maar als u door de vervallen ruïnes dwaalt, de Sicilianen hun inkopen ziet doen op de markt, kijkt hoe vrienden kaartspelen op het dorpsplein, en geniet van het heerlijke eten waar het eiland befaamd om is, kunt u niet anders dan gecharmeerd zijn.

Of u nu een weekend of een hele week komt, in deze Top 10-gids vindt u het beste van wat Sicilië te bieden heeft, van ongerepte stranden en beboste heuvels tot archeologische schatten en weelderige koninklijke paleizen. De gids geeft handige tips, van gratis uitjes tot voorbeelden van minder toeristische plekken, plus zeven gemakkelijk te volgen voorbeeldroutes, zodat u in korte tijd zoveel mogelijk kunt bekijken. Voeg daarbij de fraaie foto's en de overzichtelijke kaarten en u hebt een ideale, compacte reisgids in handen.

Geniet van de gids en van Sicilië.

Van boven met de klok mee: Cefalù; La Scala dei Turchi; kerk van San Cataldo in Palermo; Favignana; mozaïek in Villa Romana del Casale; Stromboli; Tempel E in Selinute

TOP 10 Hoogtepunten van Sicilië

Sicilië is het grootste en gevarieerdste deel van Italië. U ziet er eilandjes, kliffen en stranden, gebergten, graanvelden en vulkanen, maar ook de geschiedenis en architectuur zijn opmerkelijk. De Grieken, Romeinen, Byzantijnen en Normandiërs lieten hun sporen na.

1 Palermo

De geschiedenis van de hoofdstad is te zien aan de architectuur: middeleeuwse wijken met barokke kerken, mooie Arabisch-Normandische kerken en fraaie art-nouveau-palazzi (blz. 12-13).

2 Monreale

De Normandische mozaïekcyclus in de kathedraal van Monreale is een prachtig voorbeeld van middeleeuwse kunst (blz. 14-15).

3 Eolische eilanden

Op deze zeven eilanden vindt u een actieve vulkaan, zwarte lavastranden en door de zon op smaak gebrachte spijzen en dranken (blz. 16-17).

4 Taormina

De eerste badplaats van Sicilië biedt haar bezoekers al eeuwenlang adembenemende uitzichten, een oud theater, en cafés en terrassen met uitzicht op zee (blz. 18-19).

5 De Etna

Deze vulkaan, de grootste en actiefste in Europa, domineert het oosten van Sicilië (blz. 20-21).

6 Syracuse

Deze ooit zo machtige Griekse kolonie en rivaal van Athene is nu een moderne stad. Oude glorie is te zien in onder meer een barokke kathedraal en een Grieks theater (blz. 24-27).

7 Noto

In 1683 werd Noto vernietigd tijdens een aardbeving, maar het werd herbouwd in de periode dat de barok hoogtij vierde (blz. 28-29).

8 Villa Romana del Casale

De vele mozaïeken in deze luxueuze Romeinse villa zijn de best bewaarde van dit type ter wereld (blz. 30-31).

9 Agrigento

In de fameuze Valle dei Templi staan ruïnes van Griekse tempels, nog net zo inspirerend als 2500 jaar geleden, met in de verte de zee (blz. 32-35).

10 Selinunte

Een andere archeologische locatie, de romantische resten van de Griekse kolonie Selinus, steken spectaculair uit vanaf een kaap hoog boven de zee. Het is het grootste archeologische park van Europa (blz. 36-39).

TOP 10 ★ Eolische eilanden

Van deze vulkanische eilanden met een dorps sfeer, smaakvolle gerechten, geschiedenis en natuurschoon, heeft elk eiland een eigen karakter. Lipari is stralend wit van de puimsteen; vruchtbare vulkanische grond bracht Salina groene wijngaarden en bossen met grillige rotsformaties; op Vulcano vormde afgekoeld, gesmolten lava enorme kliffen die lijken op olifantpoten. De stranden zijn grijswit door de puimsteen of zwart door het lavazand, en de zee is schoon, helder en vol vis.

1 Pollarastrand, Salina

Het strand bij Pollara (boven) heeft grote kiezels, maar ook zandgedeelten. U kunt hier heerlijk snorkelen; in het water leven onder meer zee-egels en inktvissen.

WEGWIJS

KAART F1

Museo Archeologico Regionale Eoliano: Via del Castello, Lipari; 090-9880174; open dag, 9.00–19.30 uur (feestd. tot 13.30 uur; 's winters op afspraak). Entree € 6

■ Ga naar kleine, bescheiden *trattorie* voor heerlijk eten voor een goede prijs.

■ De eilanden bestaan uit poreus vulkanisch gesteente, dus pas op voor vallende stenen (*caduta massi*).

2 Perciato di Pollara, Salina

Deze stenen boog schiet vanuit de kliffen zo het water in. Er ontstond zo een natuurlijke stenen brug (onder). U bereikt de adembenemende Perciato via land of zee en u kunt om de rotsen heen zwemmen.

3 Stromboli

De bemaarde vulkaan Stromboli is al langer dan 2000 jaar actief en spuwt vonken en roodgloeiende stenen die lucht in die u alleen 's nachts kunt zien. Excursies zijn erg populair; u boekt ze vanaf een van de andere eilanden.

7 Museo Archeologico Regionale Eoliano

Het museum toont voorwerpen van de neolithische nederzettingen op het eiland en interessante Griekse en Romeinse attributen (links).

4 Zwaveluitstoot, Vulcano

Er stroomt nog steeds zwavel uit de grootste krater op Vulcano en overal rijst de geur van zwavel uit de grond omhoog. Het kleurt de aarde lichtgeel (onder) en veroorzaakt *fanghi* (modderstromen).

5 Panarea

Het kleinste eiland van de archipel is ook het chicst. Panarea is bekend om de baaien, het heldere water, de rotseilandjes en het nachtleven. Er is ook een nederzetting uit de bronstijd.

6 Puimsteen-groeven, Lipari

Puimsteenwinning was de belangrijkste industrie van Lipari, tot Unesco de overheid ertoe overhaalde te stoppen met exploitatie. Er is zo veel puimsteen op het eiland dat u delen aantreft op stranden, in zee en te koop in winkels.

8 Marina Corta, Lipari

Hier werken ambachtslieden onder de rook van het kasteel. In de zomer is het hier druk; 's winters ziet u enkel een visser die zijn netten boet.

LAVA EN PUIMSTEEN

De vulkanische bijproducten obsidiaan en puimsteen hebben altijd een belangrijke rol gespeeld in de handel op Lipari. Van het zware, dichte lava werden tijdens de neolithische periode glas en pijlpunten gemaakt, die volop verhandeld werden. De winning van het witte, poreuze puimsteen is de belangrijkste industrie op Lipari. De steen wordt vermalen, waarna het overal ter wereld verder wordt bewerkt.

9 Alicudi en Filicudi

Het kleine Alicudi (onder) en Filicudi liggen het meest naar het westen en zijn het minst ontwikkeld. Ze zijn wellicht het fraaist van alle eilanden, met een klein aantal inwoners, weinig auto's en witte huizen met terrassen.

10 Malvasia delle Lipari

Dit is een beroemde wijn van de Eolische eilanden. Witte druiven worden pas laat geoogst en gedroogd op rieten matten voor de fermentatie.

TOP 10 Sicilië zonder portemonnee

1 Romeinse ruïnes, Palermo

Kaart K6 ■ In Villa Bonanno, Piazza della Vittoria
Niet zo uitgebreid als de villa op de Piazza Armerina (blz. 30), maar toch bieden de ruïnes een kijkje in het dagelijks leven van de Romeinen aan het eind van de 2de eeuw, met mozaïekvloeren, beelden, spa's en latrines.

2 Byzantijnse kerk in Romeins badhuis, Catania

Kaart G4 ■ Via della Rotonda ■ 095-7150508 ■ Open wo en zo 9.00–13.00 uur; bel voor andere dagen
Monumentaal complex uit de Romeinse tijd met resten van een badhuis, dat later een Byzantijnse kerk werd. Bekijk de fresco's.

3 Romeins Odeon, Taormina

Kaart H3 ■ Via Don Bosco (tegenover Palazzo Corvaja) ■
Niet zo bekend als het Teatro Antico, maar toch leuk voor een bezoek. Het op een tempel gebouwde odeon is per ongeluk ontdekt in 1893 en dateert uit het Octaviaanse tijdperk.

4 Witte kliffen van Sicilië

De kalkstenen kliffen aan de zuidkust tussen Realmonte en Porto Empedolce zijn geërodeerd. De zogenoemde La Scala dei Turchi zijn een populaire vakantiebestemming.

De statige Villino Florio

5 Villino Florio, Palermo

Kaart J3 ■ Viale Regina Margherita ■ 091-7025471 ■ Open di–za en 1ste zo van de maand 9.30–13.00 uur

De belle-epoquevilla Villino Florio, werd door brand verwoest, maar is weer in oude stijl teruggebracht.

6 Caravaggio in Syracuse

Kaart H5 ■ Santa Lucia alla Badia (vlak bij Piazza Duomo) ■ Open di–zo 11.00–16.00 uur

Deze barokke kerk huisvest een schitterend werk van Caravaggio, *De begrafenis van de heilige Lucia* (1608).

De witte rotsen bij La Scala dei Turchi

7 Museo della Manna, Pollina

Kaart E2 ■ Piazza Duomo ■ Open dag, 10.00–13.00, 15.30–19.30 uur
Dit museum staat in de Monti Madonie, waar manna (een natuurlijke zoetstof) van de es wordt gewonnen. Het belicht deze eeuwenoude traditie en biedt een kijkje in de productie en landbouwtradities.

8 Regionale bezienswaardigheden en musea

Eerste zondag van de maand
Het Griekse theater van Syracuse, de Valle dei Templi in Agrigento en het Palazzo Abatellis in Palermo zijn enkele bezienswaardigheden die op de eerste zondag van elke maand gratis te bezoeken zijn. Veel gemeente- en streekmusea zijn dagelijks gratis voor jongeren onder de 18 en senioren boven de 65 jaar; vraag dit wel na bij de kassa.

Valle dei Templi, Agrigento

9 Museo Archeologico Regionale, Licata

Kaart E5 ■ Via Dante 12 ■ 092-2772 602 ■ Open ma–za 9.00–13.30 (do ook 16.00–18.00) uur ■ Feestd. gesl.

Dit kleine, maar indrukwekkende museum huisvest voorwerpen uit de prehistorie, plus een rijke collectie Griekse en Romeinse vondsten. Let vooral op de stalen met gouden sieraden uit het Griekse tijdperk.

10 Sagre (culinaire festivals)

In de meeste plaatsen is jaarlijks een *sagra*, met aandacht voor speciale etenswaren en een leuk moment om mensen te ontmoeten. Ga naar Palermo (blz. 87) of Bronte.

TOP 10 BUDGETTIPS

Mountainbikers in Palermo

- Huur een fiets in Palermo**
Met het fietsdeelprogramma van de stad kunt u in gebieden komen waar geen auto's zijn. Er zijn afgiftepunten op 50 plaatsen (<https://www.bicipa.it/>).
- Koop een dagpas voor de bus**
Met een *giornaliero* (dagpas) kunt u tot middernacht met de bus, ook de 389 naar Monreale.
- Tickets voor de halve prijs**
Een kaartje voor de volle mep kan vaak 50 procent korting geven op de toegang tot andere musea. Vraag of een museum bij een overkoepeling hoort.

4 Aperitivo rinforzato
Tijdens deze happy hours kunt u buffeteten bij uw drankje nemen. Vis, pasta en vleeswaren voor een fractie van de prijs.

5 Neem een ferry, geen hydrofoel
De moderne draagvleugelboten zijn sneller, maar de oudere ferries zijn goedkoper. Bovendien kunt u er op het dek zitten en het landschap bekijken.

6 Hop-on, hop-offbussen
Een hop-on, hop-offbus biedt een voordelige manier om veel bezienswaardigheden te zien.

7 Koop op de markt
Koop zo veel mogelijk op de markt, net als de lokale bevolking.

8 Drink huiswijn
Vraag om een karaf *vino della casa* (huiswijn) in plaats van een fles.

9 Streetfood
Gerechtes als *panelle* (kikkererwtbeignets) en *arancini* (rijstballetjes) zijn op Sicilië fastfood, lekker overvloedig.

10 Retourtjes
Koop een retour voor een langeafstandsbus, vaak met korting.